

No : 03

Tarih : 25/01/2017

TÜKETİCİ FİYAT ENDEKSİ HESAPLAMALARI, 2017

2003=100 Temel yıllık tüketici fiyat endeksi (TÜFE) 2005 yılından itibaren uluslararası norm ve standartlara uygun, zincirleme endeks olarak yayımlanmaktadır. Tüketici fiyat endeksi hesaplamalarında kullanılacak endeks sepeti ve ağırlıklar, zincirleme endeks yapısı gereği her yıl güncellenmekte ve Kurum web sayfasında verilmektedir.

Türkiye İstatistik Kurumu TÜFE ağırlıklarının hesaplanmasında ve enflasyon sepetinin oluşturulmasında temel veri kaynağı olarak Hanehalkı Bütçe Anketini kullanmaktadır. Bu ankette hanehalklarına hangi mal ve hizmetleri, ne kadar harcama yaparak satın aldıkları sorulmaktadır.

Tüketici fiyat endeksi ağırlık sistemi oluşturulurken hanehalkları tarafından yapılan nihai parasal harcamalar dikkate alınmakta, toplam hanehalkı nihai parasal tüketim harcamaları içinde 1/1000'den fazla ağırlık alan mal ve hizmetler TÜFE sepetine dahil edilmektedir. Bu anketin yanı sıra çıkış yapan ziyaretçiler anketi, kurumsal nüfus bireysel tüketim harcaması anketi de ağırlık hesaplamalarında kullanılmaktadır.

2017 TÜFE'de kullanılacak ağırlıklar, 12 ana harcama grubu için 2016-2017 karşılaştırmalı ağırlık değerleri aşağıdaki tabloda özetlenmiştir:

Tablo 1. Ana Harcama Grubu Ağırlıkları, 2016-2017

Ana Harcama Grupları	2016	2017
1. Gıda ve alkolsüz içecekler	23,68	21,77
2. Alkollü içecekler ve tütün	4,98	5,87
3. Giyim ve ayakkabı	7,43	7,33
4. Konut, su, elektrik, gaz ve diğer yakıtlar	15,93	14,85
5. Mobilya, ev aletleri ve ev bakım hizmetleri	8,02	7,72
6. Sağlık	2,66	2,63
7. Ulaştırma	14,31	16,31
8. Haberleşme	4,42	4,12
9. Eğlence ve kültür	3,81	3,62
10. Eğitim	2,56	2,69
11. Lokanta ve oteller	7,47	8,05
12. Çeşitli mal ve hizmetler	4,73	5,04

2017 yılında TÜFE’de her ay 27 386 işyerinden ve 4275 haneden (kira maddesi için) 910 madde çeşidine ait yaklaşık 400 772 fiyat derlenerek hesaplama yapılacaktır. 2017 yılı için yaklaşık işyeri, fiyat, kira sayıları Tablo 2’de verilmiştir.

Tablo 2. İşyeri, Kira, Fiyat ve Madde Sayıları, 2016-2017

TÜFE	2016	2017
Madde sayısı	417	414
Çeşit sayısı	924	910
İşyeri sayısı	27 886	27 386
Fiyat sayısı	408 093	400 772
Kira sayısı	4 281	4 275

Hanehalkı bütçe anketi harcamaları sonuçlarına göre önemini kaybeden 6 madde 2017 TÜFE sepetinden çıkarılmış, önem kazanan 3 madde ise sepete eklenmiştir. Bu maddeler Tablo 3’de verilmiştir:

TÜİK Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği

Tel: 0312 425 20 52 – 410 01 10 Faks: 0312 425 20 53 e-Posta: bhim@tuik.gov.tr

Tablo 3. 2017 TÜFE Sepetine Eklenen ve Sepetten Çıkarılan Maddeler

2017 Yılında Endeksten Çıkarılan Maddeler	2017 Yılında Endekse Eklenen Maddeler
Cam (Düz Cam)	Stor Perde
Bebek Çorap (Pamuklu)	Derin Dondurucu
Pamuk (Paket)	Test Kitabı
Çikolata (Madlen)	
Uydu Alıcısı	
Taze Bamya	

Mevsimsel ürünler için ağırlık sistemi değiştirilmiştir. Tüketici fiyat endeksi hesaplamalarında, 2017 yılı Ocak ayı itibariyle mevsimsel ürünlerin her ay farklı bir ağırlığa sahip olduğu değişken ağırlık yöntemi yerine, Avrupa Birliği tarafından önerilen, her ürünün yıl boyunca ve bütün aylarda aynı ağırlığa sahip olduğu sabit ağırlık yöntemi kullanılmaya başlanacaktır.

Tüketici fiyat endeksi hesaplamalarında daha önceden kullanılan değişken ağırlık sisteminde bir üst gruptan genele kadar olan ağırlıklar ve mevsimsel özellik göstermeyen ürünler yine yıl boyunca sabit olarak kullanılmaktaydı. Sabit ağırlık sisteminde ise her ürün ve üst gruplar için ağırlıklar yıl boyunca sabit olarak kullanılacaktır.

Bununla beraber, kamuoyu ve Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası beklentileri doğrultusunda **özel kapsamlı TÜFE göstergeleri**, 2017 yılı Ocak ayında revize edilecek ve kapsamı genişletilecektir. Daha önce yayımlanan özel kapsamlı TÜFE göstergelerinden işlenmemiş gıda ürünleri, enerji, alkollü içecekler, tütün ürünleri ile altın hariç (H) ve enerji, gıda ve alkolsüz içecekler, alkollü içecekler ve tütün ile altın hariç (I) endeksinin yanı sıra 19 yeni özel kapsamlı endeks haber bülteni ile birlikte yayımlanacaktır. Ayrıca, daha önce COICOP 3'lü düzeyde yayımlanan endekslerin detayı artırılarak, **COICOP 4'lü düzey ayrıntısında endeksler ilk defa yayımlanacaktır.**

Kamuoyuna saygıyla duyurulur.

TÜİK Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği

Tel: 0312 425 20 52 – 410 01 10 Faks: 0312 425 20 53 e-Posta: bhim@tuik.gov.tr